

ZARZĄDZENIE Nr 32/2007
Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 19 marca 2007 r.

wprowadzające zmiany do zarządzenia Nr 79/2006 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 12 czerwca 2006 r. w sprawie organizacji praktyk zawodowych przewidzianych w standardach kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Uniwersytecie Wrocławskim

Na podstawie art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 79/2006 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 12 czerwca 2006 r. w sprawie organizacji praktyk zawodowych przewidzianych w standardach kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Uniwersytecie Wrocławskim wprowadza się następujące zmiany:

1/ § 5.1 otrzymuje brzmienie:

„§ 5.1. Opiekunowi praktyk zawodowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości od 45% do 65% stawki minimalnego wynagrodzenia zasadniczego asystenta określonego w § 14 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 grudnia 2006 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1852) w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej.

Wysokość stawki zgodnie z powyższymi wytycznymi ustala Rada Wydziału.

Wynagrodzenie dla opiekuna praktyk zawodowych wypłacane jest jednorazowo ze środków wydziału z zastrzeżeniem ust. 2, po zakończeniu praktyki zawodowej i przedstawieniu przez opiekuna sprawozdania złożonego w ciągu 3 tygodni od dnia zakończenia praktyki.

Wzór formularza zlecenia wypłaty za praktykę zawodową stanowi Załącznik Nr 4 do niniejszego zarządzenia.”,

2/ § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. Szczegółowe zasady odbywania praktyk pedagogicznych określa Załącznik Nr 5 do niniejszego zarządzenia.”,

3/ Załącznik Nr 4 otrzymuje brzmienie określone w Załączniku Nr 1 do niniejszego zarządzenia,

4/ Załącznik Nr 5 otrzymuje brzmienie określone w Załączniku Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Nadzór nad wykonaniem niniejszego zarządzenia powierza się Prorektorowi do spraw Nauczania.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik Nr 1
do zarządzenia Nr 32/2007
z dnia 19 marca 2007 r.

Załącznik Nr 4
do zarządzenia Nr 79/2006
z dnia 12 czerwca 2006 r.

Pieczętka Wydziału

Wrocław

.....

Nr zlecenia

KWESTURA UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

Zgodnie z § 5.1 Zarządzenia Rektora Nr 79/2006 z dnia 12 czerwca 2006 r. w sprawie organizacji praktyk zawodowych przewidzianych w standardach kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Uniwersytecie Wrocławskim, z późniejszymi zmianami oraz Uchwałą Rady Wydziału z dnia zlecam wypłatę wynagrodzenia w wysokości wynikającego ze sprawowania opieki nad studenckimi praktykami zawodowymi.

.....
podpis Dziekana Wydziału

**Szczegółowe zasady odbywania praktyk pedagogicznych
w Uniwersytecie Wrocławskim**

- 1. Instrukcja w sprawie organizacji i przebiegu praktyk pedagogicznych przewidzianych standardem kształcenia nauczycieli na studiach wyższych zawodowych, dwuprzedmiotowych w zakresie dwóch specjalności/specjalizacji nauczycielskich (głównej i dodatkowej), jednolitych studiach magisterskich oraz studiach podyplomowych (Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli – Dz. U. Nr 207, poz. 2110)**

I. CELE

1. Praktyczne zapoznanie się z pracą i życiem szkoły.
2. Poznanie ogólnych zasad organizowania pracy.
3. Pogłębienie znajomości metod i form nauczania w zakresie studiowanego przedmiotu.
4. Rozwijanie kompetencji psychologiczno - pedagogicznych.
5. Gromadzenie przez studenta materiału obserwacyjnego i doświadczalnego o szkole i jej środowisku.

II. ORGANIZACJA I PRZEBIEG PRAKTYKI

1. Student jest zobowiązany do zgłoszenia się do dyrekcji Szkoły w dniu rozpoczęcia praktyki, przed godziną ósmą, celem skierowania do nauczyciela-opiekuna, który jest jego bezpośrednim przełożonym w czasie odbywania praktyki. Obowiązkiem studenta jest powiadomienie dyrekcji Szkoły oraz opiekuna dydaktycznego praktyki z ramienia Uczelni o niemożności stawienia się w Szkole w oznaczonym terminie (np.: zwolnienie lekarskie).
2. Nauczyciel-opiekun ustala ze studentem szczegółowy plan zajęć zgodnie ze wskazaniami instrukcji. Plan, po zatwierdzeniu przez dyrektora Szkoły, należy dostarczyć opiekunowi dydaktycznemu z ramienia Uczelni w pierwszym tygodniu praktyki (za wyjątkiem praktyki jednotygodniowej).
3. Po zajęciach nauczyciel-opiekun omawia ze studentem przebieg i wyniki jego całodzienną pracę. Tematem omówienia powinna być przede wszystkim każda obserwowana lub przeprowadzona przez studenta lekcja (patrz: arkusz obserwacji *Kompetencje nauczycielskie praktykanta w zakresie sprawnego prowadzenia lekcji*). W wypadku obserwowania przez studenta lekcji u innego nauczyciela w jej omówieniu uczestniczy również ten nauczyciel. Po odbytej lekcji student wpisuje pod konspektem tej lekcji uwagi i zalecenia nauczyciela-opiekuna, dotyczące jej prowadzenia. Uwagi te powinny być przedyskutowane w czasie omawiania lekcji. Następnie student wpisuje pod konspektem/scenariuszem własny komentarz do samodzielnie przeprowadzonej lekcji.
4. Podczas praktyki ciągłej w szkole (po II roku studiów i odbyciu zajęć z Psychologii i Pedagogiki), student wykonuje zadania związane z realizacją bloku psychologiczno-pedagogicznego (opisane w *ABC Praktykanta*, dostępnym na stronie internetowej: www.cen.uni.wroc.pl).
5. W czasie odbywania praktyki student podlega obowiązującej w szkole dyscyplinie pracy. Cechować go powinna solidność i sumienność w wykonywaniu swoich obowiązków.

III. RODZAJE ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH STUDENTA

1. Zapoznanie się studenta z podstawową dokumentacją szkolną i sposobem jej opracowania [statut szkoły, szkolny program wychowawczy, szkolny program nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, dokumenty klasowe: dziennik lekcyjny, plan wychowawczy klasy, arkusze ocen, przedmiotowy program nauczania wraz z obudową dydaktyczną (dla przedmiotu głównego i dodatkowego), szczegółowy rozkład materiału nauczania (plan wynikowy) przedmiotu, przedmiotowy system oceniania, literatura pomocnicza dla danego przedmiotu].
2. Student przebywa w szkole 5-6 godzin dziennie¹, realizując zadania wynikające z planu zajęć, z tym iż w pierwszych 3 dniach nie prowadzi samodzielnie lekcji (z wyjątkiem praktyki jednotygodniowej).
3. Student hospituje i przeprowadza samodzielnie lekcje w ilości:

w czasie praktyki jednotygodniowej:

nie mniej niż 6 lekcji obserwowanych przez studenta, nie mniej niż 4 lekcje samodzielnie prowadzone przez studenta,

w czasie praktyki dwutygodniowej:

nie mniej niż 12 lekcji obserwowanych przez studenta, nie mniej niż 12 lekcji samodzielnie prowadzonych przez studenta,

w czasie praktyki trzytygodniowej:

nie mniej niż 18 lekcji obserwowanych przez studenta, nie mniej niż 18 lekcji samodzielnie prowadzonych przez studenta,

w czasie praktyki czterotygodniowej:

nie mniej niż 24 lekcje obserwowane przez studenta, nie mniej niż 24 lekcje samodzielnie prowadzone przez studenta.

Student powinien obserwować lekcje prowadzone przez nauczycieli i praktykantów, lekcje wychowawcze oraz różne formy pracy pozalekcyjnej.

Na realizację zadań bloku psychologiczno-pedagogicznego przeznaczona jest 30 godzin w czasie realizacji praktyki ciągłej po II roku studiów.

Zaleca się, aby student:

- a/ swoje lekcje przygotowywał samodzielnie, ale konsultował z nauczycielem-opiekunem i opierał na szczegółowym konspekcie/scenariuszu. Temat lekcji i związany z nim zakres materiału student powinien znać co najmniej na 3 dni przed jej realizacją. Lekcja może być przeprowadzona po zatwierdzeniu konspektu/scenariusza lekcyjnego przez nauczyciela-opiekuna na dzień przed jej przeprowadzeniem. Nauczyciel-opiekun wpisuje na konspekcie/scenariuszu akceptację; dotyczy to również samodzielnych zajęć pozalekcyjnych,
 - b/ przeprowadził cykl lekcji w jednej klasie zakończony sprawdzianem oraz przeprowadził lekcje w klasach na różnych poziomach nauczania i na różne tematy,
 - c/ prowadził lekcje z przedmiotów kierunkowych i pokrewnych,
 - d/ w czasie odbywania praktyki wykorzystywał możliwie szeroką gamę środków dydaktycznych. Wykonywał pracę w charakterze asystenta nauczyciela – brał udział w sprawdzaniu zeszytów przedmiotowych, prac domowych, ćwiczeń i prac klasowych z próbą ich oceny.
4. Student uczestniczy w różnorodnych formach organizacyjnych działalności szkoły.
 5. Student pełni dyżury w czasie przerw międzylekcyjnych razem z nauczycielem.

¹ Ustalają Wydziały.

IV. DOKUMENTACJA PRAKTYKI

1. Student systematycznie gromadzi dokumentację związaną z przebiegiem praktyki w *Portfolio praktykanta* (konspekty/scenariusze swoich lekcji z komentarzem własnym i nauczyciela, materiały związane z realizacją zadań kształcenia psychologiczno-pedagogicznego). Pod koniec praktyki sporządza sprawozdanie z jej przebiegu, w którym uwzględnia m.in.: rodzaje wykonywanych zajęć, liczbę lekcji hospitowanych i samodzielnie prowadzonych w poszczególnych klasach oraz łącznie, ocenę własnej pracy (osiągnięcia, trudności).
2. Nauczyciel-opiekun wypełnia arkusz obserwacji *Kompetencje nauczycielskie praktykanta w zakresie sprawnego prowadzenia lekcji* oraz *Szkolną kartę zaliczenia praktyki pedagogicznej*.
3. Dyrektor Szkoły, względnie zastępca stwierdza odbycie praktyki w *Szkolnej karcie zaliczenia praktyki pedagogicznej* oraz potwierdza opinię wystawioną przez nauczyciela-opiekuna swoim podpisem i pieczęcią.
4. Zebrane w *Portfolio praktykanta* materiały (opisane w *ABC Praktykanta* – w przypadku praktyki ciągłej), wypełniony arkusz obserwacji *Kompetencje nauczycielskie praktykanta w zakresie sprawnego prowadzenia lekcji* i *Szkolną kartę zaliczenia praktyki pedagogicznej* student przedstawia po każdej praktyce opiekunowi dydaktycznemu z ramienia Uczelni w pierwszym tygodniu po zakończeniu praktyki. Opiekun praktyk dokonuje wpisu zaliczenia. Następnie student przynosi *Portfolio praktykanta* na konwersatorium: Przedmiot uzupełniający „Kompetencje psychologiczno-pedagogiczne nauczyciela”.

V. OBOWIĄZKI OPIEKUNA PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH W SZKOLE

W stosunku do praktykanta:

- 1/ zapoznanie praktykanta z zasadami funkcjonowania szkoły, procedurami i regulacjami prawnymi, włączając w to procedury dotyczące nagłych wypadków,
- 2/ ustalenie wraz z praktykantem planu praktyki, omówienie wzajemnych oczekiwań, a zwłaszcza wyjaśnienie odpowiedzialności za przygotowywanie i przeprowadzenie lekcji,
- 3/ przedstawienie praktykanta gronu pedagogicznemu, pokazanie całego zaplecza szkoły, zapoznanie z dokumentacją szkoły,
- 4/ przedstawienie praktykanta klasie, podkreślenie jego uprawnień i kompetencji nauczycielskich,
- 5/ ułatwienie studentowi startu zawodowego na praktykach, poprzez zapoznanie go z programem, podręcznikiem, obudową dydaktyczną (w tym poradnikiem dla nauczyciela),
- 6/ stopniowe wprowadzanie w pracę nauczyciela i branie odpowiedzialności za wszystkie aspekty nauczania, jak również obowiązki pozalekcyjne,
- 7/ częsta obserwacja praktykanta i udzielanie informacji zwrotnych dotyczących silnych i słabych stron praktykanta,
- 8/ udostępnienie praktykantowi informacji o uczniach z zachowaniem poufności tych danych,
- 9/ służenie radami dotyczącymi aspektów wychowawczych pracy z uczniami,
- 10/ stworzenie okazji do obserwowania i omawiania działań edukacyjno-wychowawczych opiekuna praktyk w roli nauczyciela,
- 11/ umożliwienie kontaktu z innymi pracownikami szkoły (pedagog, psycholog, stażyści, udział w posiedzeniu rady pedagogicznej) oraz rodzicami uczniów (udział w zebraniu rodziców, posiedzeniu rady szkoły),

12/ zachęcanie praktykanta do zadawania pytań i szukania rozwiązań napotykanym problemom.

W stosunku do opiekuna dydaktycznego z ramienia Uczelni:

- 1/ podsumowanie pracy studenta na praktykach pedagogicznych i dokonanie oceny przez wypełnienie arkusza obserwacji *Kompetencje nauczycielskie praktykanta w zakresie sprawnego prowadzenia lekcji* i *Szkolnej karty zaliczenia praktyki pedagogicznej*,
- 2/ natychmiastowe komunikowanie się z opiekunem dydaktycznym z ramienia Uczelni w razie problemów, związanych z organizacją praktyk pedagogicznych lub zachowaniem praktykanta.

2. Kompetencje nauczycielskie praktykanta w zakresie sprawnego prowadzenia lekcji
– arkusz obserwacji

(Uwaga: arkusz obserwacji może być uzupełniany przez dydaktyków przedmiotowych – opiekunów praktyk z ramienia Uczelni)

Imię i nazwisko praktykanta:

Data:

Instrukcja: Proszę wstawić X w polu, które najlepiej opisuje typowe lub najczęściej obserwowane zachowania praktykanta.

brak – brak sytuacji do oceny tego obszaru w trakcie obserwacji

0 – poważne zastrzeżenia do zachowania praktykanta w tym obszarze

1 – odpowiada oczekiwaniom nauczyciela

2 – rozwija się satysfakcjonująco

3 – celująco, profesjonalnie, twórczo

Opis działań studenta	Brak możliwości oceny	0 pkt	1 pkt	2 pkt	3 pkt	Uwagi:
I. Kompetencje merytoryczne praktykanta						
1. Posiada umiejętność dostosowania posiadanej wiedzy do możliwości uczniów						
2. Samodzielnie łączy treści przedmiotowe z treściami innych przedmiotów						
3. Swobodnie odpowiada na zadawane przez uczniów pytania						
4. Potrafi poprawić popełnione przez uczniów błędy merytoryczne						
5. Przestrzega zasady bezpieczeństwa pracy przy realizacji eksperymentów ²						
6. Popełnia błędy merytoryczne	Uwagi:					
II. Umiejętność sprawnego planowania i kierowania lekcją						
a. Planowanie						
1. Samodzielnie przygotowuje scenariusz/konspekt lekcji						
2. Poprawnie określa ogólne i szczegółowe cele lekcji						
b. Prezentacja materiału						
1. Zapoznaje uczniów z tematem, planem i celami lekcji						

² Dotyczy przedmiotów przyrodniczych.

Opis działań studenta	Brak możliwości oceny	0 pkt	1 pkt	2 pkt	3 pkt	Uwagi:
2. Jasno tłumaczy omawiane zagadnienia						
3. Zachowuje ciągłość w prezentacji materiału						
4. Podaje przykłady ilustrujące omawiane zagadnienie						
5. Prosi uczniów, by podali przykłady ilustrujące omawiane zagadnienie						
6. Upewnia się, czy stosowane słownictwo jest zrozumiałe						
7. Przeznacza czas na zadawanie pytań						
8. Podsumowuje przeprowadzoną lekcję lub zachęca do tego uczniów						
9. Tłumaczy wykonanie zadania domowego						
10. Potrafi zrealizować lekcję wg zaplanowanego scenariusza, w wyznaczonym czasie						
c. Wykorzystywanie aktywizujących metod i formy nauczania						
1. Stosuje różnorodne formy pracy (indywidualna, zbiorowa, grupowa)						
2. Poprawnie stosuje wybrane aktywizujące metody nauczania						
3. Dostosowuje metody pracy i pomoce dydaktyczne do różnych stylów uczenia się uczniów						
4. Przygotowuje ciekawe, czytelne pomoce dydaktyczne						
5. Poprawnie organizuje i kontroluje pracę uczniów w małych grupach						
6. W sposób zrozumiały dla uczniów formułuje instrukcje do zadań						
d. Zachęcanie do samodzielności w myśleniu, działaniu						
1. Stawia pytania otwarte, problemowe						
2. Zostawia uczniom czas do namysłu						
3. Zachęca uczniów do stawiania pytań						
4. Stwarza możliwość poszukiwania i rozwiązywania problemów przez uczniów						

Opis działań studenta	Brak możliwości oceny	0 pkt	1 pkt	2 pkt	3 pkt	Uwagi:
e. Elastyczność w działaniu, gotowość do innowacji						
1. W miarę potrzeby wprowadza modyfikacje do planu lekcji						
2. Nie boi się innowacji, stara się realizować własne pomysły						
III. Ocenianie i ewaluacja						
1. Jasno określa zasady oceniania pracy (zgodnie z PSO) i przestrzega ich przy sprawdzaniu prac uczniów						
2. Stosuje różne metody oceniania						
3. Przekazuje uczniom informację zwrotną na temat ich działań						
4. Poprawnie ocenia pracę uczniów						
5. Chętnie przyjmuje udzielane informacje zwrotne, szczegółowo analizuje popełniane błędy i szuka sposobów doskonalenia własnego warsztatu pracy						
IV. Autoprezentacja						
1. Swoją postawą i zachowaniem prezentuje pewność i spokój						
2. Mówi głośno, wyraźnie						
3. Swobodnie porusza się po klasie						
4. Przejawia zainteresowanie tematem						
V. Kontakt praktykanta z uczniem/klasą						
1. Przejawia pozytywny stosunek do uczniów (słowa, gesty, spojrzenia)						
2. Stara się nawiązywać kontakt z całą klasą (kontakt wzrokowy, kierowanie pytań, poruszanie się po klasie itp.)						
3. Uważnie słucha wypowiedzi uczniów						
VI. Motywowanie uczniów						
1. Stara się wzbudzić zainteresowanie tematem						
2. Wprowadzając nowe treści odwołuje się do wiedzy uprzedniej uczniów						

Opis działań studenta	Brak możliwości oceny	0 pkt	1 pkt	2 pkt	3 pkt	Uwagi:
3. Informuje uczniów o celu wykonywanych zadań						
4. Zachęca do pracy poprzez pochwały, docenianie wysiłku						
5. Wzmacnia pozytywne zachowania uczniów na lekcji						
6. W miarę potrzeby aktywizuje uczniów dodatkowymi zadaniami						
VII. Utrzymywanie dyscypliny/kierowanie zespołem klasowym						
1. Ustala z uczniami jasne zasady pracy na lekcji						
2. Szybko, nie zakłócając przebiegu lekcji, reaguje w sytuacji naruszania ustalonych reguł						
3. Uczniów zakłócających przebieg lekcji aktywizuje przez działanie (podejście do tablicy, odczytanie fragmentu tekstu itp.)						
4. Mówi o swoich uczuciach, gdy zachowanie uczniów stanowi dla niego problem						
5. Pomaga uczniom w wyrażaniu własnych uczuć na temat doświadczanych na lekcji problemów						
VIII. Indywidualizacja w nauczaniu						
1. Zwraca się do uczniów po imieniu						
2. Docenia pomysły uczniów						
3. Stwarza możliwość pracy indywidualnej						
4. W miarę potrzeby różnicuje tempo pracy uczniów i trudność wykonywanych zadań						
Ogólna ocena radzenia sobie w klasie (w skali 2-5):						
Podpis nauczyciela-opiekuna praktyk						

3. Szkolna karta zaliczenia praktyki pedagogicznej

Imię i nazwisko **praktykanta**:

Student odbył praktyki pedagogiczne w terminie:

Samodzielnie przeprowadził:

- godzin lekcji z i
specjalność główna
- godzin lekcji z
specjalność dodatkowa

Obserwował godzin lekcji z i
specjalność główna specjalność dodatkowa

prowadzonych przez nauczycieli i praktykantów.

Zadania bloku psychologiczno-pedagogicznego student realizował w ciągu 30 godzin odbywania praktyki ciągłej po II roku studiów.

Ponadto brał udział w następujących działaniach dydaktyczno-wychowawczych nauczyciela (szkoły):

- lekcje wychowawcze (prowadził i/lub obserwował*)
-
-
-
-
-
-
-

* formę uczestnictwa studenta prosimy określić dla każdego z wymienionych działań nauczyciela (szkoły)

Komentarze nauczyciela, dotyczące przebiegu praktyki:

Proponowana **ocena końcowa**:

Cechy, które nauczyciel-opiekun praktyk:

1. uważa za mocne strony praktykanta:

2. uważa za słabe strony praktykanta (które trzeba poprawić, doskonalać umiejętności nauczycielskie):

Data:

.....
Podpis nauczyciela-opiekuna praktyk

.....
Podpis praktykanta

.....
.....
Pieczęć szkoły

Pieczętka i podpis dyrektora szkoły